Napsal uživatel Jan Valeš - Jenýk
Čtvrtek, 13 Červen 2013 20:38

Ten patlal Sisyfos se usadil v oblasti jeho žaludku hned na samém počátku bytí. Okamžik, kdy se mu usadil v teplé jeskyni dutiny břišní měl spojený se vzpomínkou na intenzivní houpání. Na houpání a nezvratný fakt, kdy si uvědomil sám sebe. Věděl, že si v ten okamžik zhluboka oddechl, protože najednou bylo jasné, že může být už jen člověkem, šimpanzem, velrybou nebo ptákem z čeledi havranovitých. Člověk, se svou nutností lepit se neustále na krabatý povrch zemské hroudy a neustálou potřebou přemýšlet a o tom přemýšlení žvanit byl na jeho žebříčku přání až na posledním místě. Stav radosti střídaný se stavem odevzdanosti a beznaděje, podle toho, v které fázi zhoupnutí se právě nacházel, ukončil okamžik, kdy otevřel oči. Jeho první pohled spočinul na temné modročerné obloze rozbodané vpichy hvězd, aby se s dalším zhoupnutím změnil v pohled na dva zlaté řezáky uvězněné v hustém strništi chlupů. Chlupy vypadaly nadějně. Šimpanz byl naopak na jeho žebříčku přání na stupni nejvyšším. Chlupy vypadaly nadějně jen do okamžiku, kdy střídání obrazů náhle ustalo. Do okamžiku, než jeho tělo sevřely prsty zakončené špinavými a rozpukanými nehty a vytáhly ho z bezpečné temnoty výš, pod klenbu rozpíchaného nebe a pod ní jej odnášely pryč, ke kruhu ozářenému ohněm. Oheň a voda nejdou k sobě, napadlo ho a vyloučil velryby. Temné siluety postav kolem ohně v něm vyvolaly naději, že přece jen šimpanz a nebo havranovitý. Ta byla zničena ve chvíli, kdy se k ohni přiblížil a zaslechl nekonečný proud žvanění.

„Tak tedy člověk“, projelo mu tenkrát zklamaně hlavou a nad tou lítostí začal zoufale řvát. Nějaké holka s šátkem uvázaným na babku mu zacpala ústa koláčkem prsní bradavky a řekla zlatým řezákům něco v tom smyslu, že už se ten malý tramp probudil.

Slovo „tramp“ vzbudilo naději. Naději na možnost, že by mohl existovat ještě nějaký živočišný druh ve škvíře mezi šimpanzem a člověkem, o kterém ví jen pár vyvolených ukrytých a semknutých kolem ohně na téhle pasece, druh který se zatím ubránil zvážení, změření, vymočení do zkumavky, očipování a tedy i čestnému místu v encyklopedii. Ránu z milosti dostal hned vzápětí. Nebe mu zastínila silueta další holky, ta jej pokropila sprškou kapek výživného socialistického rumu a zašišlala větu: „Tak vítej mezi námi, človíčku.“

Objev, kdy je jeho osud ovlivněn od samého počátku houpáním učinil na houpačce. Ta vůně a hluk vesnické pouti se mu navěky zažrala do mozku. Máma ho tenkrát strčila do lodičky staršímu bráchovi s vysvětlením, že Milánek už je dost velký. Brácha s názorem matky zjevně nesouhlasil. Nakonec to vzdal a vzal ho na milost. Posadil ho do špice úzké lodičky, skrz zuby procedil: „Remekbylsráč“ a chopil se železných tyčí vedoucích od lodičky k dobře a hutně namazané ose nad hlavou. V okamžiku, kdy se Fakírovi podařilo dešifrovat bráchovo zaříkadlo,

bylo pozdě. Oba kýly lodě se střídavě zapichovaly do modré oblohy v takové výšce, ze které bylo možné vidět lesklou plochu Hracholuské přehrady. Jindy byla vidět jen z kostelní věže. Zelený, vyděšený, s drtí pravého tureckého medu promíchanou se žmolky párku, rohlíku a chuchvalci toho báječného kečupu na triku seděl jak přikovaný ve špici loďky a řval. A najednou, v tom stavu největšího zoufalství a bezmoci, na palubě malé loďky v oceánu nebe mu došlo, že lidi se dělí jenom na dvě skupiny, houpače a houpané, kdy on bude vždycky v té druhé skupině. Smířený s tímto zjištěním položil hlavu na kolena, zavřel oči a čekal, až se ten světskej dole na zemi podívá na hodinky pod vytetovanou kotvou, zatáhne za mohutnou páku a do dna lodi zabuší dřevěná fošna brzdy a ukončí utrpení trvající deset minut za které máma zaplatila rovných pět korun československých.

Sisyfa v něm objevila učitelka Mužíková. Byla krásná a přísná, což se nevylučuje. V šesté třídě se do ní platonicky zamiloval a dělal všechno, aby si toho všimla. Dřív než ona si toho všiml inženýr Mužík, který musel každé ráno foukat znovu a znovu kola od rodinného wartburga. Učitelka Mužíková měla hned několik předností. Indiánsky černé vlasy, indiánské rysy, uměla lasovat a hlavně vyprávěla dějepis s takovým nadšením, že každý chtěl hned po hodině jít na školní zahradu a postavit tu alespoň dvě pyramidy a mezi ně Rhódský kolos. Řecké báje a pověsti byly v podání učitelky Mužíkové nejvýživnější. Boj Sisyfa s kamenem Fakír natolik prožíval, že mu věnoval veškerý prostor ve své hlavě. Nikdy před tím to neudělal, aby nezískal pověst šprta, ale v případě Sisyfa zaklepal hned další ráno na dveře kabinetu dějepisu. Učitelka Mužíková ho přivítala přísnýma indiánskýma očima.
„Proč si to, soudružko učitelko, nepodložil ?“
„Kdo a co?“ podívala se na něj nechápavě.
„Sisyfos ten šutr,“ vyhrkl z něj den urputného přemýšlení.
Překvapená učitelka se na něj chvíli dívala bez jakéhokoliv výrazu až do okamžiku, kdy se jí začaly stáčet koutky kolem úst do nepřijatelného úsměvu a pak se raději otočila a odešla k oknu.
„Víš Milane, oni by se některé věci neměly podkládat. Oni by tím podložením ztratily tajemství a kouzlo,“ řekla mu už s vážnýma očima. „Ale ty seš jeden z mála žáků, kteří to určitě pochopí,“ dokončila větu a pohladila ho po rameni. Měl radost, že ho pohladila po rameni. Bylo to v tu chvíli intimní a vzbuzovalo to naději.
Časem se to pulzování, které mu probíhalo v prostoru hltanem a žaludkem a které přicházelo před každým rozhodnutím začal přikládat Sisyfovi ve svém těle. Nikdy se nedokázal rozhodnout okamžitě, impulzivně podle vnuknutí. Všechno si musel probrat, zvážit aby vyřčeným rozhodnutím neublížil a nezranil druhé a také aby neshodil sám sebe.

Četař Los měl plátěné ucho a v něm vyvrtanou falešnou dírku aby to nevypadalo blbě. Přesto se občas stávalo, že mu tou dírkou vypadl mozek z hlavy ven a zakutálel se pod jeho vojenský kavalec, kde jej dlouho do noci hledal. I když byl a nebo právě proto, že byl četař Los blbec, stal se velitelem přijímače, kam nastoupil Fakír pár měsíců po maturitě. Pod přísným dohledem četaře Lose se Fakír přesvědčil o tom, že bude vždy jen a jen houpaným. Zlomový okamžik nastal, když je četař Los zkoušel v místnosti „pévées“ ze státní hymny. „Česká země, česká země, čo to je za chujovinu,“ ječel četař Los nepříčetně na Fakíra. „Či sa , ciboha, nemýlim, tak tám, kurva súdruh Dzúr napísal země česká a tak to taky bude“ prskal Fakírovi do obličeje denní příděl slin.
„Soudruhu četaři, dovolte mi promluvit,“ nedal se Fakír a pokusil se postavit pod tím

vodopádem do pozoru a aniž by čekal na povolení spustil: „Já vím, že je to správně země česká, ale mně to prostě nějak skřípe, neladí a nemá to logiku. Vždyť i vám musí znít přinejmenším nepřirozeně spojení knedlík bramborový, tenis stolní nebo lýra bratislavská….“ zkusil to Fakír četaři vysvětlit. Ten se k němu natočil tím skutečným a funkčním uchem, nasál vzduch z celé místnosti a pak zaječel: “Čo ty budeš robiť eště do Gombitky.“ Potom chytil Fakíra za maskáčovou blůzu, odtáhl ho z pévéesky na podestu k dozorčímu, tady kopnul kanadou do plechovky mýdla mazlavého a když ho již dobrá polovička vytekla na schody zařval : „ Kefu a šnúrky“ a odešel pryč.
Tady, na nejvyšším schodu spojovací roty vojenského útvaru 2655 Fakírovi došlo, že propásl šanci stát se houpačem. Tu by uchoval v případě, kdyby jí četaři Losovi vyšil pěkně na žaludek a poslal ho k zemi do kaluže mazlavého mýdla. On zatím klekl na kolena, vzal do ruky kartáč a tkaničky od kanad a do rána leštil zašlé schody z falešného mramoru.

Teď, po čtyřiceti letech seděl Fakír zase v kruhu kolem ohně. Dávno už věděl, že je člověkem. Dávno už znal význam slova tramp a stokrát se přesvědčil o tom, že se s tím šimpanzem nemýlil. Jako šimpanz by sice asi neuměl hrát na kytaru, což vždycky byla a stále je dobrá mucholapka na holky, ale i to by obětoval za pocit, kdy by nemusel studovat každý pohled a každé gesto jiného člověka a hledat v nich střípky pravdy nebo mrštná háďata lží a podle nich otvírat nebo přivírat srdeční chlopně. Teď po čtyřiceti letech si nebyl Fakír jistý ani tím, zda si ten první vjem, kdy ho táta vyzdvihl poprvé z kočárku právě na tomhle plácku a on poprvé spatřil zářící oheň lemovaný zubatým ostřím temného lesa nevymyslel. Na druhou stranu si byl jistý tím, že za jeho dosavadní pouť lemovanou neustálými výstupy a pády nestojí nějaký program z projekční kanceláře „Osud & synové s.r.o.“ ale jeho životní postoj, provázený neustálým váháním.
Před hodinu přečetl Ferda výsledek voleb na šerifa osady. Skončil o jeden hlas druhý. Stejně jako vloni skončil o hlas za Žábou. Naoko se tvářil, že mu to nevadí ale byla to křivda. Už dávno Žábu prokoukl. Za vším co řekne nebo udělá je malá domů. I kdyby se mělo jednat o dva buřty nebo o paličku česneku, co zbudou v neděli odpoledne ve sklípku. Nebo nošení vody. Jednou si dělal čárky. Na tři cesty každého z osady vycházela jedna Žábova. A to včetně holek. Ale když to nikomu nevadí …….
„Hele, Fakíre, já ti ten hlas nedala,“ přisedla k němu Bledule.
„A proč mi to říkáš?“ podíval se na ní překvapeně, protože doteď si myslel, že Bledule vždycky byla a je na jeho straně.
„Protože musím,“ odpověděla a pevně se mu podívala do očí „Hele. Ve všem seš lepší než Žába. Ale v jediném ne. Nad vším moc přemýšlíš. Včera jsme tě šmírovala při vaření. Sedmačtyřicet minut sis vybíral polívku. Čtyřicet sedm minut si strávil mimo tuhle galaxii. Šílenej problém. Dva pytlíky polívky.“
„Ale víš o tom že Žába…“
„Vím,“ stiskla mu až bolestivě zápěstí svou úzkou dlaní. „Vím, ale někdy je míň víc“, povolila stisk a stejně jak přišla odešla.
Zůstal u ohně sám. Dlouho do noci koukal do umírajících plamenů. K ránu, když v kamenném kruhu zbyla jen hrstka řeřavých uhlíků měl jasno. Dnešní den všechno změní.

Vše by vyřešilo, kdyby na světě byla jenom jedna cesta. Může být zvlněná, křivolaká, plná zatáček ale jedna. Žádná rozcestí a žádné křižovatky. Křižovatka je důvod stanout před dalším rozhodnutím. Před třemi týdny opustil Sisyfa. Nechal jej sedět s Bledulí a Žábou v kempu a pro

jistotu mu tam nechal všechny polívky. S sebou si vzal jenom hrachovou. Míchá se za studena a stačí jen ohřát. Od té doby, co opustil kemp šel vždy jen rovně. Žádné váhání, žádné houpání, žádné válení kamene nahoru a dolu. Jenom rovně. Velké zastavěné lokality obcházel obloukem. Jsou plné pastí v podobě slepých ulic. A on se nechtěl za žádnou cenu vracet. Odpoledne prošel kolem osady s podivným názvem Freest a večer stanul na břehu Baltického moře. Obrovská plocha vody ho překvapila. Došel na hranici vody a písku a tady se posadil. Celý následující den sledoval rovnou čáru obzoru a večer vstal. Hodil kletr na záda otočil se zády k moři a začal se pomalu vracet.
„Některé věci se nemají podkládat," naskočila mu v hlavě dobře známá slova. V ten okamžik rozhodnutí se mu zdálo, že cítí něžný až intimní dotyk na rameni. _____

_____

Jan Valeš - Jenýk
Trapsavec 2013
1. místo v próze Oldpsavců